

Yttrande

Datum
2019-09-10

Dnr
1767-19
M2018/00217/Me

Mottagare
Miljödepartementet
Miljöprovningseenheten

Handläggare
Malin Hemmingsson
Enheten för tillsynsvägledning och miljöbalksprövning
malin.hemmingsson@havochvatten.se

Direkt
0106986184

Svensk kärnbränslehantering AB:s kompletterande yttrande i ärende om tillåtlighetsprövning enligt 17 kap. miljöbalken av anläggningar i ett sammanhängande system för slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall

Havs- och vattenmyndigheten (HaV) har beretts tillfälle att yttra sig över Svensk Kärnbränslehantering AB:s (SKB) kompletterande yttrande i regeringens tillåtlighetsprövning. Myndigheten lämnar här följande yttrande.

Havs- och vattenmyndighetens inställning

HaV tillstyrker att verksamheten förklaras tillåtlig.

HaV anser att villkor 9 och 10 bör ges en något ändrad lydelse samt att villkor 11 kan tas bort.

Motivering

HaV har tagit del av SKB:s kompletterande yttrande. Kompletteringarna rör utredningar avseende korrosionsprocesser, verksamhetsområdets avgränsning, placering av ventilationstorn samt en diskussion om långsiktigt ansvar av anläggningen. HaV har angående dessa frågor inget att framföra.

SKB inlämnar även ett förslag till villkor som regeringen kan föreskriva i sitt tillåtlighetsbeslut för att tillgodose allmänna intressen. Av villkoren berör 9-11 HaVs ansvarsområde.

Villkor 9

Föreslagen lydelse: SKB ska vid anläggandet och driften av Kärnbränsleförvaret vidta skyddsåtgärder för att begränsa utsläpp av övergödande ämnen till vattenrecipienten.

HaV anser att villkor 9 bör ha följande lydelse:

9. SKB ska vid anläggandet och driften av Kärnbränsleförvaret vidta skyddsåtgärder för att begränsa negativ påverkan på vattenrecipienten till följd av utsläpp av övergödande ämnen.

Såvitt framgår av ansökan finns det möjlighet att vidta åtgärder både för att begränsa utsläppet av övergödande ämnen till recipienten samt för att minimera påverkan av det utsläpp som trots allt sker. SKB avser bland annat att flytta utsläppspunkten för länshållningsvatten för att minska risken för lokal övergödningspåverkan. HaV anser att villkoret bör tydliggöra att samtliga åtgärder för att begränsa negativ påverkan på vattenrecipienten till följd av utsläpp av övergödande ämnen ska vidtas. Med den av HaV föreslagna formulering omfattar villkoret även andra skyddsåtgärder förutom åtgärder som direkt handlar om att minska utsläppen, till exempel anpassning av utsläppspunkten läge.

Villkor 10

Föreslagen lydelse: I den mån det trots vidtagna skyddsåtgärder sker utsläpp av övergödande ämnen till vattenrecipienten, ska SKB vidta åtgärder för att kompensera för sådana utsläpp. Åtgärderna ska dimensioneras för att kompensera för utsläppen av övergödande ämnen fram till tidpunkten för slutlig förslutning.

HaV anser att villkor 10 bör ha följande lydelse:

10. Utsläpp av övergödande ämnen till vattenrecipienten som sker trots vidtagna skyddsåtgärder ska kompenseras för. Åtgärderna ska dimensioneras för att kompensera för utsläppen av övergödande ämnen fram till tidpunkten för slutlig förslutning och ska över tid leda till att verksamhetens påverkan blir neutral eller positiv för vattenförekomsten Öregrundsgrepen.

Det står redan nu klart att utsläpp av övergödande ämnen även efter skyddsåtgärder kommer ske. Således blir skrivningen ”i den mån” överflödig. HaV anser att formuleringen av villkoret blir tydligare när villkoret inkluderar ett mål kopplat till recipienten.

Villkor 11

Föreslagen lydelse: Om kompensationsåtgärder inte kan genomföras på grund av omständigheter utanför SKB:s kontroll, såsom svårigheter att få tillgång till mark för åtgärder till en rimlig kostnad, ska SKB och tillsynsmyndigheten samråda om möjligheterna att vidta andra lämpliga åtgärder.

HaV anser att villkor 11 ska strykas. Såsom mark- och miljödomstolen konstaterat behövs kompensationsåtgärder på grund av utsläpp av kväve. Det åligger SKB att tillse att erforderliga kompensationsåtgärder utförs och HaV bedömer det som osannolikt att ingen av de föreslagna kompensationsåtgärderna går att genomföra. Dessutom är formuleringen ”rimlig kostnad” inte lämplig att använda i ett villkor eftersom det blir väldigt godtyckligt vad som avses med ”rimligt” i sammanhanget och därför blir det också svårt att efterleva det föreslagna villkoret. HaV anser inte att det är nödvändigt att reglera frågan om utformning och omfattning av

kompensationsåtgärder i nuvarande tillåtlighetsprövning. Villkor som anger att SKB kan samråda med tillsynsmyndigheten om typ och lokalisering av kompensationsåtgärd kan istället föreskrivas i samband med prövningen i domstolen i ett senare skede.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektören Jakob Granit efter föredragning av utredaren Malin Hemmingsson. I den slutliga handläggningen av ärendet har även avdelningschefen Mats Svensson, enhetschefen Ann Lundström, utredaren Robert Almstrand och verksjuristen Ann Lundahl medverkat.

Jakob Granit

Malin Hemmingsson

